

FİYAT SIKIŞTIRMASININ TESPİTİNE, ÖNLENMESİNE VE GİDERİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amaç ve kapsamı; etkin ve sürdürülebilir rekabetin tesisi ve korunmasını teminen, ilgili pazar analizleri kapsamında fiyat sıkıştırması yükümlülüğüne tabi tutulan etkin piyasa gücüne sahip işletmeci ve/veya bu işletmecinin dikey ilişkili bir pazarda aynı kontrol yapısı içinde faaliyet gösteren ortağı, iştiraki veya ortaklığının toptan ve perakende tarifelerinin fiyat sıkıştırması içermesinin önlenmesi ve fiyat sıkıştırması içermesi halinde uygulanacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 10/11/2008 tarihli ve 27050 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (a), (d), (ı) ve (k) bendleri ile 6 ncı, 7 nci, 13 üncü, 14 üncü, 20 nci ve 60 ıncı maddeleri, 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Pazar Analizi Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesi, 08/09/2009 tarihli ve 27343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği'nin 5 inci, 7 nci ve 11 inci maddeleri ile 12/11/2009 tarihli ve 27404 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarife Yönetmeliği'nin 5 inci, 15 inci ve 17 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Benzer etkinlikte işletmeci: İlgili perakende pazarda dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin perakende pazar faaliyetleri ile benzer etkinlikte faaliyet gösterdiği ancak düşük pazar payı sebebiyle ölçek ekonomilerinden aynı derecede faydalanamadığı kabul edilen işletmeciyi,

b) Birlikte satış: İki veya daha fazla elektronik haberleşme hizmetinin tek tarife içinde bir arada kullanıcılara sunulmasını,

c) Dikey bütünleşik işletmeci veya işletmeciler: Biri diğerinin temel girdisi niteliğinde olan elektronik haberleşme hizmetlerini sunan ya da ilgili toptan pazarda faaliyet gösteren işletmeci ve bu işletmecinin aynı kontrol yapısı içinde dikey ilişkili perakende pazarda faaliyet gösteren ortağı, iştiraki ya da ortaklığı konumundaki işletmecileri,

ç) En önemli tarife: İşletmeciler için önemli bir gelir kaynağı teşkil ettiği ve/veya önemli sayıda son kullanıcıya hitap ettiği tespit edilen ya da öngörülen tarifeleri, kampanyaları, indirimleri ve birlikte satış uygulamalarını,

d) Erişim tarifesi: İşletmecilerin elektronik haberleşme altyapı, şebeke ve hizmetlerinin sunulması karşılığında kampanya ve indirimler de dâhil olmak üzere diğer işletmecilerden farklı adlar altında aldıkları veya alacakları toptan ücret(ler)i,

e) Eşit etkinlikte işletmeci: İlgili perakende pazarda, dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin perakende pazar faaliyetleri ile aynı etkinlikte faaliyet gösterdiği kabul edilen işletmeciyi,

f) Etkin piyasa gücü: İşletmecinin, ilgili elektronik haberleşme pazarında, tek başına ya da diğer işletmecilerle birlikte, rakiplerinden, kullanıcılarından ve tüketicilerinden fark edilir bir şekilde bağımsız olarak hareket edebilmesine imkân sağlayan ekonomik gücü,

g) Fiyat sıkıştırması: Dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin ilgili perakende tarifesi ile ilgili perakende pazar ve/veya pazarlarda faaliyet göstermek için temel girdi niteliğinde olan toptan erişim hizmetinin ücreti arasındaki marjı, perakende pazardaki etkin rakip işletmecilerin faaliyetlerini kârlı bir şekilde sürdürebilmesine imkân vermeyecek ölçüde belirlemesini,

ğ) Fiyat sıkıştırması analizi: Fiyat sıkıştırmasının tespiti amacıyla, ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci ve/veya bu işletmecinin aynı kontrol yapısı içinde dikey ilişkili perakende pazarda faaliyet gösteren ortağı, iştiraki ya da ortaklığı konumundaki işletmecinin tarifelerinin incelenmesi ve değerlendirilmesinde kullanılan ve içeriği işbu Usul ve Esaslar ile belirlenen analizi,

h) İlgili pazar: Ülkenin tümünde veya bir bölümünde sunulmakta olan belirli bir elektronik haberleşme hizmeti ve onunla yüksek derecede ikame edilebilen diğer elektronik haberleşme hizmetlerinden oluşan pazarı,

ı) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

i) Kampanya: İlgili pazar veya pazarlarda bir işletmeci tarafından sunulmakta olan elektronik haberleşme hizmetlerinin ilave edimler dâhil özel şartlarla, belirli bir süre için sunulmasına ilişkin satışı,

j) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nu,

l) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nu,

m) Makul etkinlikte işletmeci: İlgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeciden erişim hizmeti alan ve perakende pazarda makul etkinlikte faaliyet gösterdiği kabul edilen işletmeciyi,

n) Son kullanıcı: Elektronik haberleşme hizmeti ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlamayan gerçek veya tüzel kişileri,

o) Tarife: İşletmecilerin elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında kullanıcılardan kampanya ve indirimler de dâhil olmak üzere farklı adlar altında aldıkları veya alacakları ücretleri içeren cetveli ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esaslarda geçen ancak bu maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Fiyat Sıkıştırması Yükümlülüğü ve Analizinde Kullanılacak Yöntemler

Ön şartlar

MADDE 4 – (1) Fiyat sıkıştırması yükümlülüğü ve analizinin uygulanabilmesi için incelemeye tabi tutulan dikey ilişkili elektronik haberleşme pazarlarında asgari olarak;

a) Toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin bulunması ve

b) Toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin ve/veya bu işletmeciyi aynı kontrol yapısı içinde bulunan ortağı, iştiraki ya da ortaklığı konumundaki işletmecilerden en az birisinin dikey ilişkili perakende pazar veya pazarlarda faaliyet gösteriyor olması gerekmektedir.

(2) Fiyat sıkıştırması yükümlülüğü ve analizinin uygulanabilmesi için dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin ilgili perakende pazarda etkin piyasa gücüne sahip olması zorunlu olmayıp toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip olan dikey bütünleşik işletmeciye söz konusu yükümlülüğün getirilmesi yeterli ve gereklidir.

(3) Tarife kontrolüne tabi olma yükümlülüğünün özel bir türü olan fiyat sıkıştırması yükümlülüğünün ayrıca ve özel olarak ilgili pazar analizi kapsamında getirilmesi, işbu Usul ve Esasların uygulanması için zorunludur.

(4) Kurum tarafından yapılan pazar analizleri neticesinde ilgili pazar(lar)da etkin piyasa gücüne sahip olduğu belirlenen işletmeciye veya işletmecilere getirilen yükümlülükler arasında fiyat sıkıştırması yükümlülüğü bulunan hizmetler için işbu Usul ve Esasların eklerinde detayları verilen usul ve yöntemler uygulanır. Mevcut eklerde bahse konu hizmetler için ek bulunmaması halinde, Kurum tarafından ilgili pazar analizinin yayımlanmasını müteakip en geç 3 ay içerisinde yeni ek hazırlanarak yürürlüğe girer.

Fiyat sıkıştırması analizinin kapsamı

MADDE 5 – (1) İlgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin, fiyat sıkıştırması analizine tabi tutulan toptan ve perakende hizmetlerine ilişkin gelir, gider ve maliyet bazlı tüm verileri ile uygun olduğu ölçüde diğer işletmecilerin benzer verileri fiyat sıkıştırması analizinin kapsamındadır.

(2) Kurum, ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip olan işletmecinin toptan seviyedeki tarifeleri ile bu işletmecinin ya da bu işletmeci ile aynı kontrol yapısı içinde bulunan ortağı, iştiraki veya ortaklığı konumundaki işletmecinin, öncelikle perakende seviyedeki en önemli tarifelerini ve gerektiğinde en önemli tarifeler haricinde pazar yapısı ve/veya pazardaki rekabet üzerinde etkisi bulunduğu değerlendirilen tarifelerini fiyat sıkıştırması analizine tabi tutabilir.

Fiyat sıkıştırması analizinin uygulanması

MADDE 6 – (1) Kurum tarafından ilgili pazar analizi kapsamında fiyat sıkıştırması yükümlülüğüne tabi tutulan toptan ve perakende pazarlarda faaliyet gösteren dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin tarifeleri fiyat sıkıştırması içermemelidir.

(2) İlgili pazar analizi kapsamında fiyat sıkıştırması yükümlülüğüne tabi tutulan dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin toptan ve perakende seviyedeki tarifelerine ilişkin fiyat sıkıştırması analizi, Kurum tarafından öncül ve/veya ardıl olarak gerçekleştirilebilir:

- (a) Öncül fiyat sıkıştırması analizi;
- Toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin fiyat sıkıştırması analizine tabi tutulan erişim hizmetlerini sunmaya başlamasından önce,
 - Toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmecinin veya işletmecilerin perakende seviyede en önemli tarifelere benzer unsurları (hız, kota, dakika, altyapı, erişim türü) içeren tarifeleri sunmaya başlamasından önce,
- (b) Ardıl fiyat sıkıştırması analizi;
- Kurum tarafından resen ya da başvuru üzerine yapılan değerlendirme sonucu, ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin tarife, kampanya, indirim ve birlikte satış uygulamalarının sunulmaya başlanmasından sonra,
 - Kurum tarafından belirlenen hallerde; düzenli olarak ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin fiyat sıkıştırması analizine tabi tutulan toptan ve perakende tarifelerinde, her yıl Kurum'un belirleyeceği zaman veya zamanlarda

gerçekleştirilir.

(3) 11 inci maddenin birinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, Kurum tarafından öncül fiyat sıkıştırması analizine tabi tutulmasına karar verilen ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmeciler, ilgili tarife, kampanya, indirim ve birlikte satış uygulamalarını uygulamaya geçirmeden 15 gün önce Kurum'a sunmakla yükümlüdür.

(4) Perakende seviyede en önemli tarifelere yönelik öncül fiyat sıkıştırması analizi kapsamında, benzer tarifelere ilişkin gerçekleşen veriler, mevcut olduğu ölçüde kullanılır ve yapılan analizin doğruluğu ve geçerliliği süreç içerisinde izlenerek kontrol edilir. Ardıl fiyat sıkıştırması analizinde ise ilgili tarifeler sunulmaya başladıktan sonra gerçekleşen veriler kullanılarak fiyat sıkıştırması analizi gerçekleştirilir.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Kuruma yapılacak başvurularda, 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Pazar Analizi Yönetmeliği'nin 15 inci maddesinde ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Rekabete Aykırı Davranış Ve Uygulamalara İlişkin Başvurulara Dair Usul Ve Esaslar'da belirtilen hususlara ek olarak, başvuruya esas fiyat sıkıştırması iddiasını ortaya koyan tüm veriler ve analizler, ilişkili tarifelere dair detayları içerecek şekilde ve bu maddenin dördüncü fıkrası ile uyumlu biçimde hazırlanarak Kuruma sunulur.

(6) Kurum, yapılan başvurunun 5 inci maddede öngörülen hususları içermemesi durumunda başvuru için gerekli bilgi ve belgeleri tamamlanmasını talep eder. Söz konusu eksikliklerin verilen süre içerisinde tamamlanmaması halinde başvuru reddedilmiş sayılır.

(7) Kurum, bu madde kapsamında yapılan başvurulara ilişkin olarak bu Usul ve Esasların 11 inci maddesine göre işlem tesis eder.

Fiyat sıkıştırması analizi için gerekli bilgi ve belgelerin sağlanması

MADDE 7 – (1) Kurum, fiyat sıkıştırması analizini uygulamak için ihtiyaç duyduğu tüm bilgi ve belgeleri ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmeciden, bu işletmeci ile aynı kontrol yapısı içinde dikey ilişkili perakende pazarda faaliyet gösteren ortağı, iştiraki ya da ortaklığı konumundaki işletmeciden ve perakende pazarda faaliyet gösteren diğer işletmecilerden talep etmeye yetkilidir. Söz konusu işletmeciler talep edilen tüm bilgi ve belgeleri Kuruma sunmakla yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına uygun hareket edilmemesi ve fiyat sıkıştırması analizine konu olan tarife, kampanya, indirim ve birlikte satış uygulamalarına ilişkin gerekli bilgilerin eksik ya da yanlış olarak gönderilmesi halinde, Kurum ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde idari yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

Fiyat sıkıştırması analizinde kullanılacak modele ilişkin bilgiler

MADDE 8 – (1) Kurum fiyat sıkıştırması analizi için uygun bir model belirler. Kurum kullanacağı modeli belirlerken dikey ilişkili elektronik haberleşme pazarlarındaki rekabet ve etkinlik düzeyini, yeni teknolojilerin teşvikine yönelik gereksinimleri, analizde kullanılacak bilgilerin niteliği ve kapsamı ile uygun olduğu ölçüde diğer ülke uygulamalarını dikkate alır.

(2) Kurum tarafından kullanılacak fiyat sıkıştırması analizine ilişkin modelde işbu Usul ve Esasların eklerinde yer verilen hususların dikkate alınması esastır.

Fiyat sıkıştırması analizinde kullanılacak perakende seviyedeki maliyetlerin hesaplanması

MADDE 9 – (1) Fiyat sıkıştırması analizinde kullanılacak perakende seviyedeki maliyetlerin tespitinde Kurum ilgili pazar koşullarını göz önünde bulundurarak “benzer etkinlikte işletmeci”nin, “eşit etkinlikte işletmeci”nin ya da “makul etkinlikte işletmeci”nin maliyetlerinden birini veya birkaçını dikkate alır.

(2) Fiyat sıkıştırması analizinde kullanılacak perakende seviyede hizmet sunumu için katlanılan şebeke maliyetlerinin, hizmetin etkin olarak sağlanmasının ileriye yönelik uzun dönem artan maliyeti ile ortak maliyetler ile ilişkilendirilebilen kısmının toplamı şeklinde hesaplanması esastır. Ancak Kurum maliyetlerin hesaplanmasında ilgili diğer yöntemleri de kullanabilir.

(3) İlgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin aynı kontrol yapısı içinde bulunan ortağı, iştiraki ya da ortaklığı konumunda olmayan dikey ilişkili perakende pazarda faaliyet gösteren işletmecilerin ilgili hizmete ilişkin katlandığı ilgili diğer gider ve maliyetler (etkin piyasa gücüne sahip işletmeciden teslim alınan trafiğin taşınması, ortak yerleşim ve tesis paylaşımına ilişkin maliyetler ile diğer şebekelerde çağrı sonlandırma için katlanılan çağrı sonlandırma ücretleri de dâhil olmak üzere) hesaplamada uygun olduğu ölçüde dikkate alınır.

(4) Elektronik haberleşme şebekesine dâhil olmayan unsurlara ilişkin perakende maliyetler hesaplanırken mevcut tam dağıtılmış maliyetler dikkate alınır. Ancak Kurum ilgili diğer yöntemleri de kullanabilir.

(5) Kurum tarafından perakende seviyedeki maliyetlerin ne şekilde hesaplanacağı belirlenirken işbu Usul ve Esaslar eklerinde yer verilen hususların dikkate alınması esastır.

Fiyat sıkıştırması analizinde kullanılacak toptan seviyedeki maliyetlerin hesaplanması

MADDE 10 – (1) Toptan seviyedeki maliyetler, ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin uyguladığı erişim tarifelerine bağlı olarak katlanılan maliyetler dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Toptan seviyedeki maliyetlerin ne şekilde hesaplanacağı belirlenirken işbu Usul ve Esaslar eklerinde yer verilen hususların dikkate alınması esastır.

Fiyat sıkıştırması analizinin gerçekleştirilmesi

MADDE 11 – (1) Fiyat sıkıştırması analizinin Kurum tarafından gerçekleştirilmesi esastır. Kurum, fiyat sıkıştırması analizinin bu Usul ve Esaslar çerçevesinde ilgili toptan pazarda etkin

piyasa gücüne sahip işletmeci tarafından gerçekleştirilerek sonuçların kendisine bildirilmesine ve bu bildirim ardından fiyat sıkıştırması tespit edilmesi halinde 12 nci madde kapsamında gerekli tedbirleri almaya karar verebilir.

(2) Fiyat sıkıştırması analizi, Kurum tarafından yapılması halinde, analiz için gereken bilgi ve belgelerin işletmecilerden temin edilmesinin ardından on dört (14) gün içinde gerçekleştirilir. Kurum, analizin gerçekleştirilmesi için ilave veriye ihtiyaç duyulduğu takdirde süreyi altı (6) haftaya kadar uzatabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fiyat Sıkıştırmasının Giderilmesinde Kullanılacak Yöntemler

Kurumun yetkileri

MADDE 12 – (1) Kurum fiyat sıkıştırması analizi neticesinde ilgili dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilerin tarife, kampanya, indirim ve birlikte satış uygulamalarına ilişkin olarak fiyat sıkıştırması tespit ederse; yapılan analize ilişkin tespiti, ilgili dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilere bildirir.

(2) İlgili dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilerin uygulamakta oldukları tarifelere ilişkin olarak fiyat sıkıştırması tespit edilmişse, ilgili işletmeci ya da işletmeciler bu tarifeleri yapılan analize ilişkin tespitini tebliğ edildiği tarihten itibaren bir (1) iş günü içerisinde abone alımına kapatır ve bu tarifeleri yirmi (20) gün içinde fiyat sıkıştırması içermeyecek hale getirir.

(3) Dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilerin bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin gereğini yerine getirmemesi halinde Kurum, fiyat sıkıştırmasının giderilmesini teminen otuz (30) gün içinde;

(a) Etkin bir işletmecinin rekabet edebileceği ücret düzeyini ve Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasını uygun olduğu ölçüde dikkate alarak ilgili erişim tarifelerinin düşürülmesine,

(b) Tarife Yönetmeliği'nin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünü dikkate alarak söz konusu perakende tarifenin düzeltilmesinin sağlanmasına, uygulanmasının geçici olarak durdurulmasına ya da yürürlükten kaldırılmasına veya her ikisinin beraber uygulanmasına karar verebilir. Dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilerin, Kurumun tesis ettiği bu işlemlerin gereğini yerine getirmemesi halinde, Kurum ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde idari yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

(4) Kurum tarafından fiyat sıkıştırması tespit edilmesi halinde, sonraki dönemlerde hız, kota, dakika, altyapı, erişim türü vb. asli unsurlar açısından fiyat sıkıştırması tespit edilen tarife/kampanya ile aynı/veya benzer nitelikte sunulacak tarife/kampanyaların sunulmaya başlamadan 15 gün önce dikey bütünlük işletmeci veya işletmeciler tarafından fiyat sıkıştırması içermeyecek şekilde Kuruma sunulması gerekmektedir.

(5) Kurum tarafından ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin tarifelerinin düzenlenmesi, fiyat sıkıştırması analizinin ve bu madde hükümlerinin uygulanmasına engel değildir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari Yaptırımlar

MADDE 13 – (1) İşbu Usul ve Esaslar kapsamında ilgili dikey bütünlük işletmeci veya işletmecilerin yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda 15/02/2014 tarihli ve 28914 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uygulanır.

İlgili Pazarlarda Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmecilerin Mevcut Tarifeleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kurum, bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı (6) ay içinde ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olan ve fiyat sıkıştırması yükümlülüğüne tabi tutulan dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerin perakende seviyedeki en önemli tarifelerini işbu Usul ve Esasların Ek-2'sinde yer alan hususlara uygun olarak fiyat sıkıştırması analizine tabi tutacaktır. Yapılan inceleme neticesinde fiyat sıkıştırması tespit edilmesi halinde bu süreçte işbu Usul ve Esasların 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası uygulanmayacaktır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 26.06.2014 tarihli ve 2014/DK-SRD/332 sayılı Kurul Kararı ile yürürlüğe giren Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) İşbu Usul ve Esaslar 01/04/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) İşbu Usul ve Esaslar hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

Fiyat Sıkıştırması Analizi ve Modelinde Esas Alınacak Unsurlar

EK-1

Fiyat sıkıştırması analizinin uygulanacağı hizmet	İlgili pazar analizleri kapsamında getirilen fiyat sıkıştırması yükümlülüğü çerçevesinde perakende seviyede sunulan sabit ses hizmetleri, Kurum tarafından aksi karar verilmedikçe en geç üç (3) ayda bir analiz edilir.
Fiyat sıkıştırması testi için kullanılacak formül	$P_f \geq T_m + \mathcal{S}_m + P_m$ <p> P_f: Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmecinin perakende fiyatı T_m: Dikey bütünleşik işletmecinin perakende hizmet sunumunda kullanılacak toptan ürününün düzenlenen fiyatı \mathcal{S}_m: Alternatif işletmecilerin diğer toptan şebeke maliyetleri P_m: Alternatif işletmecilerin perakende maliyetleri </p> <p>Kurum, gerekli görmesi halinde, P_m parametresi yerine kullanılmak üzere, \mathcal{S}_m ve T_m üzerinden uygulanacak bir marj (%) belirleyebilir. Söz konusu marjın belirlenmesinde ülke örneklerinden yararlanabilir.</p>
En önemli tarife	Kuruma sunulan son raporlama dönemi itibarıyla en fazla abone sayısına sahip 10 perakende tarifeyi ve/veya en çok gelir elde edilen 10 perakende tarifeyi kapsar.
Maliyet etkinliği	<p>Analizde makul etkinlikte işletmecinin perakende pazar maliyetlerinin dikkate alınması esastır. Ancak Kurumun uygulama esnasında yapacağı değerlendirmeler çerçevesinde benzer etkinlikteki işletmecinin perakende pazar maliyetleri dikkate alınabilir. Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin pazar payı ve faaliyet ölçeği ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerden daha düşük kabul edilir. Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin sahip olduğu etkinlik seviyesi belirlenirken aşağıdaki hususlar uygun olduğu ölçüde göz önünde bulundurulur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin pazar payı, işletmecinin varlığını bağımsız olarak sürdürebilmek için ihtiyaç duyduğu pazar payını yansıtır. Bunun için işletmecinin minimum etkin ölçekte faaliyet gösterdiği kabul edilir. • Yukarıdaki etkinlik seviyesi, işletmecinin makul bir zaman dilimi içinde faaliyet ölçeğini minimum etkin ölçüğe kadar genişletebileceğine ve varlığını bağımsız olarak sürdürebileceğine dair beklentiler olması halinde daha düşük bir seviyede belirlenebilir.
Statik analiz yöntemi	Durağan durum analizi çerçevesinde yatırım harcamaları ile tek seferlik maliyet ve gelirler yıllık esasa indirgenir ve düşürülür. Bu hesaplamada Kurumun uygun göreceği bir ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti (AOSM) kullanılır. Söz konusu oran ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmecinin AOSM oranından daha düşük olamaz.
Toptan Maliyetler	Toptan seviyedeki maliyetler hesaplanırken, perakende hizmet sunumu için girdi olarak kullanılan toptan hizmet/hizmetlere dair düzenlemeye tabi tarife kalemleri pazardaki uygulamalar çerçevesinde değerlendirilerek fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilir.
Taşıma ve tesis paylaşımı maliyetleri	İlgili hizmete ilişkin teslim alınan trafiğin iletiminde kullanılan taşıma (<i>backhaul</i>) ortak yerleşim ve tesis paylaşımı maliyetlerinin makul etkinlikteki işletmecinin perakende maliyetlerine eklenmesi esastır.
Diğer gider ve maliyetler	<ul style="list-style-type: none"> • Diğer şebekelerde çağrı sonlandırmak için katlanılan bedeller, ilgili olduğu ölçüde, perakende seviyedeki maliyet olarak fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilir. • Sunulan perakende hizmete bağlı olarak, perakende seviyedeki farklı şebeke maliyetleri fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilebilir.

Dikkate alınacak maliyet standardı	<p>Perakende seviyede katlanılan şebeke maliyetlerinin hesaplanmasında, uzun dönem artan maliyet ile ortak maliyetlerin hizmetle ilişkilendirilebilen kısmının toplamı (uzun dönem artan maliyet / LRIC+) dikkate alınır.</p> <p>Diğer (şebeke unsurları dışında kalan) perakende seviyedeki maliyetler için işletmecilerin maliyet muhasebesine göre belirlenen tam dağıtılmış maliyetleri dikkate alınır. Tam dağıtılmış maliyet muhasebesi çerçevesinde varlıklar, tarihi maliyetlerine göre değerlendirilir.</p> <p>Yukarıdaki maliyet kalemleri için yapılacak hesaplamada Kurum ilgili diğer yöntemleri de kullanabilir.</p>
Abone ömrünün hesaplanması	<p>Fiyat sıkıştırması analizinde işletmecilerden alınacak bilgilere göre Kurumun uygun gördüğü abone ömrünü dikkate alınır.</p>
Birlikte satış (paket satış) uygulamaları	<p>Perakende seviyede sabit ses hizmetlerini içeren paket hizmetler ve birlikte satış uygulamaları, birbirinden ayrı olarak da sunulabilen hizmetleri içeriyorsa, sabit ses hizmetleri için fiyat sıkıştırması analizi mümkünse diğer hizmetlerden ayrıştırılarak yapılır.</p> <p>Sabit ses hizmetleri diğer hizmetlerden ayrıştırılırken, birlikte satılan diğer hizmetlerden düzenlemeye tabi olanlar için ilgili toptan tarifeler, ilgili perakende tarifeler veya ilgili perakende hizmet için pazarda uygulanan benzer tekil tarifeler ve düzenlemeye tabi olmayanlar için ise pazarda uygulanan benzer tekil tarifeler göz önünde bulundurulabilir.</p>

Fiyat sıkıştırması analizinin uygulanacağı hizmet	Perakende seviyede sunulan genişbant internet hizmetleri (birlikte satış uygulamaları dâhil) Kurum tarafından ilgili pazar analizleri kapsamında getirilen yükümlülüklerle konu olan ve toptan seviyede sunulan erişim hizmetleri temelinde Kurum tarafından aksi karar verilmedikçe en geç üç (3) ayda bir analiz edilir.
Fiyat sıkıştırması testi için kullanılacak formül	$P_f \geq T_m + \mathcal{S}_m + P_m$ <p>P_f: Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmecinin perakende fiyatı T_m: Perakende ürün sunumunda kullanılacak (dikey bütünleşik işletmecinin) toptan ürününün düzenlenen fiyat(lar)ına göre toptan maliyet \mathcal{S}_m: Alternatif işletmecilerin diğer toptan şebeke maliyetleri P_m: Alternatif işletmecilerin perakende maliyetleri</p>
En önemli tarifelerin kapsamı	Kurumun uygun gördüğü çerçevede aylık bazda hazırlanan ve Kurumun uygun gördüğü periyotlarda sunulan raporlara göre; (ii) ay içinde abone kazanımı/katılımı en yüksek olan, taahhüt içeren 10 kampanyayı (tarife kısımlarıyla) ve (ii) taahhüt içermeyen tarifelerden en fazla abone sayısına sahip 10 perakende tarifeyi ve en çok gelir elde edilen 10 perakende tarifeyi kapsar. Tarife kapsamı, sunulan hizmete ilişkin hız, kota, altyapı, erişim türünü içermekte olup söz konusu asli unsurlar açısından benzeşen/yakınsayan tarifeler birlikte ele alınarak analiz edilebilir.
Maliyet etkinliği	Analizde öncelikle makul etkinlikte işletmecinin perakende pazar maliyetlerinin dikkate alınması esastır. Ancak Kurumun uygulama esnasında yapacağı değerlendirmeler çerçevesinde benzer etkinlikteki işletmecinin perakende pazar maliyetleri dikkate alınabilir. Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin pazar payı ve faaliyet ölçeği ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmeci veya işletmecilerden daha düşük kabul edilir. Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin sahip olduğu etkinlik seviyesi belirlenirken aşağıdaki hususlar uygun olduğu ölçüde göz önünde bulundurulur: <ul style="list-style-type: none"> Makul veya benzer etkinlikte işletmecinin pazar payı, işletmecinin varlığını bağımsız olarak sürdürebilmek için ihtiyaç duyduğu pazar payını yansıtır. Bunun için işletmecinin minimum etkin ölçekte faaliyet gösterdiği kabul edilir. Kurum tarafından aksi belirtilmedikçe söz konusu pazar payının %5 ve üzeri olduğu kabul edilir. Yukarıdaki etkinlik seviyesi, işletmecinin makul bir zaman dilimi içinde faaliyet ölçeğini minimum etkin ölçeğe kadar genişletebileceğine ve varlığını bağımsız olarak sürdürebileceğine dair beklentiler olması halinde daha düşük bir seviyede belirlenebilir.
Statik analiz yöntemi	Durağan durum analizi çerçevesinde yatırım harcamaları ile tek seferlik maliyet ve gelirler yıllık esasa indirgenir ve düşürülür. Bu hesaplamada Kurumun uygun göreceği bir ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti (AOSM) kullanılır. Söz konusu oran ilgili toptan pazarda etkin piyasa gücüne sahip dikey bütünleşik işletmecinin AOSM oranından daha düşük olamaz.
Toptan maliyetler	Toptan seviyedeki maliyetler hesaplanırken, perakende hizmet sunumu için girdi olarak kullanılan erişim hizmetine dair düzenlemeye tabi tarife kalemleri pazardaki uygulamalar çerçevesinde değerlendirilerek fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilir.
Taşıma, ortak yerleşim ve tesis paylaşımı maliyetleri	İlgili hizmete ilişkin teslim alınan trafiğin iletiminde kullanılan taşıma (<i>backhaul</i>), ortak yerleşim ve tesis paylaşımı maliyetlerinin makul veya benzer etkinlikteki işletmecinin perakende hizmet sunumuna ilişkin maliyetlerine eklenmesi esastır.

Diğer gider ve maliyetler	<ul style="list-style-type: none">Genişbant internet hizmeti için gerekli küresel internet bağlantısını kurmak amacıyla ilgili hizmete ilişkin katlanılan trafik taşıma maliyetleri perakende seviyede katlanılan şebeke maliyeti olarak fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilir.Sunulan perakende hizmete bağlı olarak, perakende seviyedeki farklı şebeke maliyetleri fiyat sıkıştırması analizine dâhil edilebilir.
Dikkate alınacak maliyet standardı	<p>Perakende seviyede katlanılan şebeke maliyetlerinin hesaplanmasında, uzun dönem artan maliyet ile ortak maliyetlerin hizmetle ilişkilendirilebilen kısmının toplamı (uzun dönem artan maliyet / LRIC+) dikkate alınır. Diğer (şebeke unsurları dışında kalan) perakende seviyedeki maliyetler için işletmecilerin maliyet muhasebesine göre belirlenen tam dağıtılmış maliyetleri dikkate alınır. Tam dağıtılmış maliyet muhasebesi çerçevesinde varlıklar, tarihi maliyetlerine göre değerlendirilir. Yukarıdaki maliyet kalemleri için yapılacak hesaplamada Kurum ilgili diğer yöntemleri de kullanabilir.</p>
Abone ömrünün hesaplanması	<p>Taahhüt içeren kampanya bazlı (tarife kırılımında) fiyat sıkıştırması analizinde, ilgili taahhüt süresi esas alınarak işletmecilerden alınacak bilgilere göre yıllık olarak Kurumun hesaplayacağı abone ömrü dikkate alınır. Taahhüt içermeyen tarifelere yönelik fiyat sıkıştırması analizinde ise işletmecilerden alınacak bilgilere göre Kurumun uygun gördüğü abone ömrü dikkate alınır. Hizmete ilişkin farklı maliyet yapılarına bağlı olarak farklı abone ömürleri hesaplanarak dikkate alınabilir.</p>
Birlikte satış (paket satış) uygulamaları	<p>Perakende seviyede genişbant internet hizmetini içeren paket hizmetler ve birlikte satış uygulamaları, birbirinden ayrı olarak da sunulabilen hizmetleri içeriyorsa, genişbant hizmeti için fiyat sıkıştırması analizi mümkünse diğer hizmetlerden ayrıştırılarak yapılır. Genişbant hizmeti diğer hizmetlerden ayrıştırılırken, birlikte satılan diğer hizmetlerden düzenlemeye tabi olanlar için ilgili toptan tarifeler, ilgili perakende tarifeler veya ilgili perakende hizmet için pazarda uygulanan benzer tekil tarifeler ve düzenlemeye tabi olmayanlar için ise pazarda uygulanan benzer tekil tarifeler göz önünde bulundurulabilir.</p>